

Félelem és reszketés az Interneten

Készítette: Keve Gábor

Miért nem használja a Magyar ember az internetet?

Sok válasz lehet erre a kérdésre. Ha egy hétköznapi (az utca) embert megkérdezzük, hogy hallott –e már az Internetről, akkor vagy elzavar, vagy valamelyik szolgáltató felettébb bugyuta reklámszlogenje jut csak az eszébe. Ha rákérdezzük, hogy mi is az Internet, akkor az emberek 70% - a kérdően megrántja a vállát, vagy furcsa nézeteket próbál ránk erőltetni (az Internet rossz, az Internet gonosz, az Internet maga a sátán!).

Mi az oka annak, hogy a magyar köztudatba az Internet ilyen nehezen épül be, és ilyen rossz róla a vélemény? Miért zárkóztak az emberek, hogyha az Internetről van szó? Miért félnek valójában az emberek az Internettől?

Az alapja nem más, véleményem szerint, mint az ismeretlentől való félelem!

Senki se mer beleugrani egy nagy fekete lyukba, ami a földön „hever”, bárki is mondja azt.

Magyarországban a számítástechnika a 1990 –es évek elején kezdett el igazából virágozni. Előtte a Commodore 64, Spectrum komputerek uralták a „piacot”. Ezek a kis memóriával ellátott gépek bizonyos dolgokra csuda jók voltak, azonban az „igazi” számítástechnika elterjedéséhez kevés volt. Nem volt hozzá elég szoftver, és a hardvert is nehezen lehetett bővíteni. (Emlékszem, hogy mennyire örültünk, amikor az NSZK –ból egy Commodore 64 –hez való floppy emez - meghajtót küldtek nekünk. Az utcában, sőt, a városrészben is mi voltunk a helyi királyok!)

A számítógépek megismerése a mai 30 –as korosztálynak jutott először. A szüleink már akkor is furcsán néztek ránk, amikor a gombokat nyomkodva 2 dimenziós „négyzetek” potyogtak a képernyőn, és mi hangosan sikoltozva istenítettük a Tetris készítőjét!

Az akkor fiatal felnőttek (1990 –es évek) még nem mélyedtek bele, és már nem akarnak belemélyedni a számítógépek ismeretébe.

Pedig alapszintű számítógép ismeret nélkül sajnos az Internet megismerése is akadályokba ütközik. Ha egy embernek a számítógép ismeretlen, akkor a mögötte meghúzódó dolgok (mint az operációs rendszer, a Web böngésző, és természetesen az Internet is) egy nagy fekete lyuknak tűnnek.

Megnyugtató, hogy a SuliNet keretében minden iskolában elérhető a Net, így a mai ifjúság már tisztába van a használatával, és magával az Internettel is. Ez a korosztály már egészen másként fog viszonyulni minden más, az Internethez kapcsolódó dolgokhoz is. Nyugodtan fogják használni az üzenetküldő szolgáltatásokat, az elektromos leveleiket pániktól mentesen fogják elküldeni, a neten történő vásárlás nem lesz nekik tabu!

Sajnos ez a réteg a lakosság kevesebb mint egyötöde!

Vegyük sorra, hogy milyen veszélyektől tartanak az emberek, hogyha az Internet szót hallják. A következő néhány bekezdésben azokat a szavakat, kifejezéseket gyűjtöttem össze, amit a környezetemben élő 40 feletti emberektől hallottam. A megkérdezett 14 emberből 5 -en használtak eddig internetet, ezek közül csak 1 ember használta rendszeresen. A kérdésem a következő volt:

- Mit hallotta az Internetről, miért rossz az internet?

Internet = pornó?

Miért köti össze az internet MÁR használó ember rögtön a pornóval a netet? Valószínűleg azért, mert az internet egyik legjövedelmezőbb üzletét manapság már minden oldalon (reklámok formájában) megtalálhatjuk. Nagyon ritka az a többletszolgáltatást ingyen nyújtó szolgáltató (mp3 letöltés, crack, hack, warez oldalak), akinek az oldalán nincs legalább három félmeztelen hölgy. A szex utáni kereslet alapja pedig nem más, mint az, hogy az Internetezők 65-70 % -a férfi, aki a 12. évén már jócskán túl van. Ez a réteg pedig igenis megfogható egy kis potya szex - el!

A női látogatók legtöbbször elutasítja ezt a fajta megjelenést, és ne feledkezzünk meg arról a korosztályról se, akik még videón is ritkán jutottak hozzá szexfilmekhez!

Ez a korosztály elutasítja (ál prűden) a szex minden formáját a monitoron, arra hivatkozva, hogy az az ifjúság megrontója. Valójában a mai ifjúság sokkal fejlettebb ezen a téren, nem ritka a 8-10 éves gyerek se, aki a szexről beszél (de ez egy másik történet).

Internet = terrorizmus?

A terrorizmus sajnálatos térhódítása manapság nem csak a nyomtatott, vagy sugárzott médiában történik, hanem az Interneten is. A terroristák ezen a médiumon szinte online tudják bemutatni fanatikus tetteiket, és erről milliókat tudnak azonnal értesíteni. Az interneten sok olyan dokumentáció megtalálható, amit sokan a terrorizmus melegágyának tartanak (bomba készítése, épületek dokumentációi, statisztikák, amelyekkel egy robbantás határfokát emelni lehet). Az internetet ellenzők a tartalom ellenőrzését akarják elérni, azaz minden a Netre felkerülő tartalom egy ellenőrző közegen keresztül érjen a tárhely szolgáltatóhoz.

Így az a tartalom, amely bizonyos szűrőn fennakadna, visszanyomozhatóvá válna, a terrorista sejtek lenyomozhatóak lennének. Ezek az emberek sajnos nincsenek tisztába azzal, hogy az Internet a szabad információáramlás legjobb eszköze, amely ha ellenőrzés alá kerül (így is ellenőrzés alatt van valamilyen szinten), akkor a kommunista újságok szintjére süllyedne le.

Internet = jogfosztás?

Az mp3 és a DIVX tömörítési eljárások egyenes utat nyitottak a digitálisan tárolt zenék és filmek egyszerűbb tárolásához, és ezáltal az egymás közötti megosztáshoz is. A videómagnók korszakában egy –egy film lemásolása, és továbbadása a minőségen folyamatosan rontott, és egy idő után már szinte használhatatlan lett az anyag. A digitális tárolás által a minőségromlás csak a filmek tömörítése, és kicsinyítése miatt történhet csak. A szerzői jogvédő szervezetek kiváló ügyvédekkel (és nem utolsósorban marketingesekkel) rendelkeznek, aki szépen, óvatosan elhintették a köznéppel, hogy egy film másolása, és a barátnak való átadása ugyanolyan lopás, mintha a boltból egy csokit emelne el az ember. Az idősebb korosztály a neveléséből adódóan azonnal elutasítja a lopás gondolatát, és nem akar (nem mer) túlnézni szerzői jogvédők demagóg eszméin túl. A magyar jogrendben a digitális tartalom térítésmentes letöltése nem jelent bűncselekményt. A megosztás, hogyha biztonsági másolatról van szó, szintén nem jogellenes cselekmény. A jogvédők igen erőteljes munkájának köszönhetően az online média jelentős szereplői is az általuk diktált „imát” sulykolják az emberekbe. Mint minden ember, én is elítélem azokat, akik pénzért árulnak hamis DVD –t, vagy mp3 –at pénzért árulnak az interneten, a szerző beleegyezése nélkül. Sajnos ezeket a zugboltokat, zug online áruházakat az ASVA nem zargatja, mert pontosan tudják, hogy ingyenes tárhely - szolgáltatóknál, hamis névvel, és e-mail címmel végzik alantas eladásukat. Egyszerűbb azokat az embereket támadni, akik a DC++ HUB –ot névvel és címmel üzemeltetik. Azért van pozitívum is a digitálisan tárolt zenék és filmek piacán, hiszen egyre több nagy szolgáltató indít fizetős (és természetesen a jogdíjakat a jogosultnak átutaló) online zeneboltot, ahol az mp3 –akat, videókat egy jóval kisebb összegért is meg lehet már vásárolni, mintha egy CD –t vásárolnánk.

Másik igen gyakran felemlgetett probléma a könyvek, és egyéb nyomtatott média digitalizálása, illetékételen felhasználása. Kevesen tudnak róla, hogy direkt az internetes publikálásra találták ki a Creative Commons licenzeket, mellyel a publikálás feltételeit pontosan meg lehet határozni.

Internet = vírusok, férgek?

Valószínűleg a legtöbb embernek a „sok rosszból” ez jut legelőször az eszébe, hogyha az Internet árnyoldalát kérdezzük. Tény, hogy az Internet

nagyléptékű térhódítása a vírusok, majd a férgek, és hasonló elektronikus kártevők elterjedésében igen jelentős szerepet játszott. Azonban arról már kevesebb híradás szól, hogy a manapság elterjedő „bacik” nem a lokális adatok megsemmisítésére, a számítógép tönkretetésére vannak kihegyezve, hanem egy technológiailag sokkal „magasabb” eszmét képviselnek: világot átívelő zombi hálózatok kialakítása. Ezen zombi hálózatok célja a pusztítás, de nem egy-egy számítógép elpusztítása a cél, hanem komoly rendszerek fenyegetése, esetleg a rendszereket üzemeltetők zsarolása. Az Internet technológiai oldalát jól ismerők tudják, hogy egy ebay.com, vagy skype.com lebénítása, több százezer, vagy akár milliós kiesést is okozhat a tulajdonosoknak. Ezért inkább fizetnek (vagy nyomoznak, ahogy a Microsoft tette), és rettegenek, hogy ne az Ő rendszerüket érje egy DDOS támadás.

Internet = lánclevelek, milliós átverések?

Nincs új a nap alatt, szokták mondani. Miután a Nigériából érkező levelek már idejenuháttá váltak, rákaptak az Internetre. Az Internet, és az e-mail kinyitotta a kaput sok csaló előtt, akik elhunyt miniszterelnök, vagy politikai vezető hozzátartozóinak adják ki magukat, és mérhetetlenül sok pénzt tudnának az adott Afrikai országból kihozni, csak az e-mail tulajdonosának kellene egy kis pénzt feláldoznia. Természetesen nem ingyen, a bankból felvett pénz 30-40% -a a tét. Sajnos a mai napig be lehet csapni ezzel az igen egyszerű trükkel embereket. A legtöbb biztonságtechnikai oldalon figyelmeztetnek a veszélyre, de az embereket a pénz utáni vágy megbolondítja.

Hasonlóan az előzőekhez, a lánclevelek is az emberi butaságot használják ki. Sokan dőlnek be annak, hogy egy nagy múltú pénzt fizet a beteg gyerekek gyógyítására, hogyha azt tovább küldi 10 ismerősének. Sajnos a rosszabbik eset az, amikor a levél küldözgetése rosszindulatú, azaz egy megadott e-mail címre is el kell küldeni, ami azzal jár, hogy az e-mail cím tulajdonosának a postafiókjá pillanatok alatt megtelik (jó példa erre a 2-3 éve futott Nokia telefon akció, amikor is ha a címzettek közé beillesztette a buta felhasználó a Nokia egyik kommunikációs vezetőjének az e-mail címét, akkor telefont kaphatott ingyen.)

Internet = adatlopás?

Az emberek sok helyen, sok mindent adnak meg magukról! Leggyakrabban a nevüket, és e-mail címüket, de sokszor lakcímet, vagy egyéb személyes jellegű információt is megadnak egy – egy tranzakció során. Kevesen gondolnak bele, hogy egy e-mail címből, vagy címből mennyi minden információ megtudható! Az e-mail cím alapján a munkahely, esetleg még a beosztás is könnyen kinyomozható, a cím alapján egy ügyes adathalász az anyagi helyzetét is ki tudja fürkészni. Az e-mail címet felhasználva más, hasonló címtartományban lévő felhasználók e-mail címeire tud küldeni hamis leveleket, információkat.

Az adatlopások leggyakoribb módja, a bankkártya, illetve a banki adatok megszerzése. Az online boltok elterjedésével csak két (maximum három) információra van csak szükség, hogy bármit meg tudjunk rendelni interneten keresztül. A bankkártya adatok ezért oly fontosak ennek a bűnözői körnek. Sajnos eljött az ideje annak, hogy a magyarországi internet felhasználók is hamis levelekben szólítják fel a bűnözők a bankjuk online rendszerének mímelésével a banki adatok kiadására. Megnyugtató, hogy ezeket az adatlopásokat viszonylag gyorsan észlelik (sőt, van, amikor még az adatlopás előtt értesítik a pénzügyintézetet a lehetséges adatlopásról), és hatásos módon védekeznek ellene: jellemző az online tranzakciók letiltása, illetve a szigorított védelem a belépés és a tranzakciók indítása során.

A média sajnos rendszeresen rájátszik egy – egy esetre, hiszen a köznépi ijesztgetése a leghatásosabb módszer a fő műsoridőben futó reklámok eladására. A média által közvetített esetek legtöbb esetben igen kismértékű anyagi veszteséget okozott, de a bank számára a nem anyagi veszteség sokkal nagyobb, hiszen az ügyfelek kevésbé bíznak meg a bank online fizetési rendszerében.

A hírhedt piramisjátékok is elharapóztak az interneten. Az e-mail –ek egyre csalogatóbb, és csalogatóbb ajánlatokat hoznak, amelyben könnyen és gyorsan, egy icipici munkával lehet hatalmas vagyonokhoz jutni. A becsapott emberek százai elátkozzák azt a napot, amikor megnyitották a levelet, és hittek a kecsegtető szövegeknek.

Internet = eszetlen játék, és erőszak?

Tény, hogy a mai számítógépes játékok olyan kiváló minőségűek, hogy azok minden érzékszervünket teljes mértékben kihasználják (talán az ízeletést kivéve), ezért a számítógép által kínált játékok a játékost magával tudják ragadni, és mind az idő, mind a realitás értékét elveszíti. Egy –egy szerepjáték olyan mértékben magával ragadja a felhasználót, hogy egy idő után a játékban (RPG) felvett figura bizonyos tulajdonságait a játékos magáénak is érzi. Úgy gondolja, hogy hasonló erővel, bátorsággal, és sebességgel rendelkezik, mint a játékban használt hőse. Nem kizárt, hogy pár éven belül a „saját én” megjelenése lesz a menő az internetes játékok piacán (a játékos saját magát tudja a virtuális térben elhelyezni), és így az előzőekben leírt virtuális és valóságos „én tudat” még jobban összeforr. Gyakori probléma a játékok erőszakossága (hiszen egy hős lovag bárkit bármikor lemészárolhat), és ezzel összhangban a gyerekek, és fiatal felnőttek társadalomban megjelenő erőszakossága is. Saját tapasztalataimból kiindulva az erőszakosság nem egy játékban való részvételtől jön elő, vagy alakul ki. Az erőszakosságért a családi háttér-, és a neveltetés félresiklása (illetve bizonyos esetekben egy – egy trauma) okolható. Egy erőszakos ember akkor is erőszakos lesz, hogyha soha nem játszik a Mortal Combat –al, de egy erőszakot kerülő ember nem lesz erőszakosabb, hogyha a Doom -ban kilő 200 szörnyeteget.

A bigott internet ellenes emberek gyakran definiálják az internet az értelmetlen tudás tárhelyének, ahol a valódi tudás kis mértékben, míg a felesleges tartalom teljesen elborítja a felhasználókat. Ezek az emberek nincsenek tisztába azzal, hogy az Internet valójában egyetemi hálózatok összekötésével lett igazi internet (az ARPA hálózat bővítésével). Az „őskori” interneten szinte csak az egyetemi tanulmányokkal kapcsolatos dokumentációk voltak megtalálhatók.

Internet = az álvallások világa, a vallások harctere?

A világon sok hívő ember van, aki a hit és az internet között erős taszítást érez. A Neten mindenki világgá kürtölheti egyéni nézeteit az ember kialakulásáról, és az Isten (legyen az Mohamed, Jézus vagy Visnyu) eredetéről. Azok, akik istenhitüket mindennél fontosabbnak tartják, felháborodottan tiltakoznak minden „hamis” vallás ellen, és tűzzel, vassal akarják még az írmagját is kiirtani.

Az elmúlt évben történt meg először, hogy az internet a vallások harcterévé vált, Mohamed próféta „megbecstelenítve” ábrázolásával. A mohamedán internetes sajtó, és a mohamedán kultúra követői ellentámadásba kezdtek, és a rajzokat megjelenítő Web oldalakat megbénították (feltörték), illetve a kereszténység idolkait is „megbecstelenítve” ábrázolták a Web oldalain. A két tábor vezetői a megbékélésről papoltak, míg a követők a vallási dogmákat mormogva próbálták egymást túlharsogni.

Internet = a futó kapcsolatok világa?

A csevegő programok elterjedésével az interneten való ismerkedés is külön iparágazattá vált. Sok olyan Web oldal, és szolgáltatás indult, ahol bizonyos adatok megadása után hasonló érdeklődési körű emberekkel társaloghatunk. Sokak szerint ezek a kapcsolatok tisztavirág életűek, a távkapcsolatoknak nincs, és soha se lesz jövője. Cáfolandó, sok házasság születik úgy, hogy előtte szinte még nem is látták egymást a párok. Egy kapcsolat sokkal erősebb lehet, hogyha nem csak a külalak alapján mérik fel egymást az emberek, hanem a belső értékeket is megismerik. Erre pedig a „csevegés”, „csacsogás” tökéletes. Közös témák bedobása gyakran segít olyan gátlásos embereknek is a társalgásban, akik a külalakjuk, vagy egyéb előnytelen tulajdonságuk miatt sose mertek volna megszólítani az ellenkező nem képviselőit. Ezen beszélgetések végén történő találkozások mutatják meg a férfiaknak, hogy „ha az ördögnél egy fokkal szebb, akkor már jó lesz valakinek ő is”. ☺

Internet = a kapcsolatok szétrombolója?

Igen, nekem is ez volt a legfurcsább, amit hallottam. Aki ezt mondta, meg is magyarázta, miért gondolja ezt. A szomszédi körében élő fiatal pár egyik tagja Internet függővé vált, és naphosszat a számítógépe előtt ült.

Egy idő után nem törődött szinte semmivel, a házkörűli munkákból kivonta magát, majd a házon belüli „munkák” helyett is csak a netet bújta. A helyzet olyannyira rosszra fordult, hogy a pár szétköltözött, és a pár hölgy tagja egy úriember mellett hamarosan menyasszonyként jelent meg. A fiatalember a mai napig is a póker oldalakat bújja, és az áhított gazdagság csalfa reményét üldözi!

Konklúzió

Jól látszik, hogy az internet tele van az átlag ember számára szennyel, és visszataszító dolgokkal. Nem meri „bevállalni”, hogy ezen a fertővel teli hálózatra saját gépét rácsatlakoztassa, és a lakásába beengedje! Az ösztönös irtózás pedig átcsap egyfajta gyűlöletté, és bármilyen kapcsolatban is hallja, azonnal a rosszat, a hátrányokat látja. Külföldön, ahol az idősebb korosztály felszabadultabb, és nem gyötrik folyamatosan problémák (hiszen sírva vigad a magyar), meg próbálják az interneten mint mindennapi munkaeszközt (úgy, mint a TV -t is) felhasználni. Mindemellett az embereket hajtja az ösztönös kíváncsiság, amelynek köszönhetően egyre többen megismerik az internet napos oldalát is.